

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06 02 103S

СИЛАБУС SYLLABUS	ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ TAX PLANNING	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ППс 52	
Освітній рівень Level of Education	магістерський (другий) master's (second)	
Галузь знань Field of Knowledge	07	Управління та адміністрування Management and Administration
Спеціальність Field of Study	076	Підприємництво та торгівля Entrepreneurship and trade
Освітня програма Degree Programme	Економіка підприємства Business Economics	

Рівне 2024

Силабус навчальної дисципліни «Податкове планування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Рівне. НУВГП. 2024. 13 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26518/>

Розробник силабусу: *Осадча О.О., д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від "26" березня 2024 року

Завідувач кафедри: *Позняковська Н.М., к.е.н., доцент.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 11 від "27" березня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

Попередня версія силабусу (вказати шифр): 06-02-60S

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>Магістр.</i>
Освітня програма	<i>Економіка підприємства</i>
Спеціальність	<i>076 Підприємництво та торгівля</i>

Рік навчання, семестр	2, 3
Кількість кредитів	3 кредити ЄККТС
Лекції:	16 годин (денна форма); 4 годин (заочна форма)
Практичні заняття:	14 годин (денна форма); 6 годин (заочна форма)
Самостійна робота:	60 годин (денна форма) 80 годин (заочна форма)
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор	Осадча О.О., д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту
	
Вікіситет	https://cutt.ly/RznUllC
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-1314-3281
Як комунікувати	o.o.osadcha@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ
Мета та завдання

Навчальна дисципліна передбачає освоєння студентами теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо організації та методики здійснення податкового планування вітчизняними суб'єктами господарювання.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні сучасної системи знань з теорії і практики оцінки податкового навантаження, планування податкових розрахунків на майбутній період та пошуку методів їх оптимізації.

Завдання навчальної дисципліни «Податкове планування»:

- 1) вивчення теоретико-методичних основ податкового планування;
- 2) дослідження організаційних аспектів впровадження системи податкового планування суб'єкта господарської діяльності;
- 3) засвоєння основних принципів обґрунтування господарських рішень з урахуванням факторів оптимізації податків та податкових ризиків;
- 4) опанування навичками самостійної розробки проекту податкового планування суб'єкта господарської діяльності.

Передумови вивчення (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Навчальна дисципліна «Податкове планування» належить до вибіркового компоненту освітньої програми. Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів, зокрема, з навчальних дисциплін: «Економічне управління підприємством», «Економічна діагностика», «Управління антикризовою діяльністю підприємства».

Вивчення курсу передбачає цілеспрямовану роботу над опрацюванням фахової літератури, активну роботу на лекціях, практичних заняттях, самостійну роботу над виконанням поставлених завдань. Отримані знання будуть використовуватись у подальшому при проходженні виробничої і переддипломної практики, написанні кваліфікаційної роботи магістра.

Компетентності

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР09. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

ПР16. Уміння застосовувати (в т.ч. виступати із законодавчою ініціативою) законодавчі та інші нормативно-правові акти щодо функціонування підприємства та розвитку підприємництва.

ПР17. Уміння вдосконалювати планову та облікову документацію.

Структура та зміст освітнього компонента

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин лекційних занять		Кількість годин практичних занять	
		Денна форма	Заочна форма	Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи податкового планування					
1	Тема 1. Прогнозування і планування податкових надходжень	2	1	2	1
2	Тема 2. Податкове планування в системі управління суб'єктом господарської діяльності	2	0	2	0
3	Тема 3. Оптимізація податкових платежів підприємства	2	0	2	1
4	Тема 4. Світовий досвід податкового планування та оптимізації податкових платежів	2	1	2	1
Змістовий модуль 2. Податкове планування окремих податків і зборів					
5	Тема 5. Податкове планування податку на прибуток	2	0	2	1
6	Тема 6. Податкове планування податку на додану вартість	2	1	2	1
7	Тема 7. Податкове планування податку на доходи фізичних осіб та єдиного соціального внеску	4	1	2	1
Разом		16	4	14	6

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи податкового планування

Тема 1. Прогнозування і планування податкових надходжень

Зміст понять «податкове планування», «податкове прогнозування», «планування податкових надходжень». Роль податкових надходжень у формуванні державного та місцевих бюджетів України. ДПС України: функції, повноваження, цілі.

□

Тема 2. Податкове планування в системі управління суб'єктом господарської діяльності

Планування сум податкових платежів на майбутній період. Місце податкового планування в системі планування діяльності суб'єкта господарювання. Принципи та цілі податкового планування. Правові межі податкового планування. Оцінка податкового навантаження на підприємство. Оцінка ефективності податкового планування.

Тема 3. Оптимізація податкових платежів підприємства

Характеристика методів оптимізації податків та зборів. Критерії податкової оптимізації. Бухгалтерський облік як інструмент оптимізації податкових платежів і уникнення технічних проблем податкового планування. Податкова оптимізація податку на прибуток. Податкова оптимізація податку на додану вартість. Податкова оптимізація податкових платежів, пов'язаних з виплатою доходів найманим працівникам.

Тема 4. Світовий досвід податкового планування та оптимізації податкових платежів

Спеціальні економічні зони як спосіб оптимізації податкових платежів. Податкове планування із застосуванням офшорних компаній. Упровадження плану BEPS та інші міжнародно-правові засоби захисту публічних інтересів від агресивного податкового планування. Автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки за стандартом CRS.

Змістовий модуль 2. Податкове планування окремих податків і зборів

Тема 5. Податкове планування податку на прибуток

Податок на прибуток підприємств: сутність і значення. Платники податку на прибуток. Порядок визначення об'єкту оподаткування: визначення та склад доходів, склад витрат та порядок їх визнання. Особливості податкового планування податку на прибуток. Трансфертне ціноутворення та його вплив на податкове планування.

Тема 6. Податкове планування податку на додану вартість

Податок на додану вартість як форма непрямого оподаткування. Суть податку на додану вартість, його призначення та ставки. Платники податку на додану вартість, вимоги щодо обов'язкової реєстрації. Об'єкт оподаткування і податкова база. Операції, звільнені від оподаткування.

Податковий кредит. Податкове зобов'язання. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті або відшкодуванню з Державного бюджету України, строки проведення розрахунків. Основні аспекти електронного адміністрування податку на додану вартість. Порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних. Податкова декларація з податку на додану вартість.

Тема 7. Податкове планування податку на доходи фізичних осіб та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Податок на доходи фізичних осіб: платники, об'єкти оподаткування, база оподаткування. Податкові агенти. Податкові соціальні пільги. Особливості оподаткування окремих видів доходів. Неоподатковувані доходи. Податкова знижка. Особливості нарахування та сплати військового збору. Особливості податкового планування податку на доходи фізичних осіб. Особливості податкового планування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ). Платники, база нарахування ЄСВ. Порядок обчислення і сплати ЄСВ.

Форми та методи навчання

Форми та методи навчання та викладання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий методи, навчальна дискусія, опитування, презентації, тестування, кумулятивне оцінювання, модульний контроль, case study /аналіз ситуації та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Персональний комп'ютер, сервіс відеотелефонного зв'язку Google Meet, табличний процесор Microsoft Excel, текстовий процесор Microsoft Word.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань дисципліни здобувачам потрібно виконувати завдання практичних занять, опрацьовувати лекційний матеріал. Контроль роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня проводиться за такими видами робіт:

- наявність лекційного матеріалу – шляхом перегляду конспектів;
- робота на практичних заняттях – шляхом усного опитування і перевірки виконаних практичних завдань;
- підготовка та презентація реферату;
- підготовка до видання наукових статей, тез для участі в конференціях.

За вчасне та якісне виконання завдань здобувач вищої освіти отримує такі обов'язкові бали:

для денної форми навчання:

- 50 балів за виконання практичних завдань та ситуацій, участь у дискусійному обговоренні під час лекційних та практичних занять;
- 10 балів за підготовку звіту за результатами власних наукових досліджень за заданою тематикою;
- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Усього 100 балів.

для заочної форми навчання:

- 40 балів за виконання практичних завдань та ситуацій, участь у дискусійному обговоренні під час лекційних та практичних занять;

- 10 балів за підготовку звіту за результатами власних наукових досліджень за заданою тематикою;
 - 10 балів за виконання індивідуальної роботи (складової самостійної роботи);
 - 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).
- Усього 100 балів.

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за: участь у науково-практичних конференціях (5 балів); підготовку до друку наукових статей (10 балів).

Модульні контролю проходять у вигляді тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 25 запитань по 0,5 балів (12,5 балів), рівень 2 – 4 запитання по 1 балу (4,0 бали), рівень 3 – 1 запитання, 3,5 бали. Усього – 20 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Вид заняття	Бали
1	2
1. Поточна складова оцінювання	
Лекційне заняття 1. Прогнозування і планування податкових надходжень	2
Лекційне заняття 2. Податкове планування в системі управління суб'єктом господарської діяльності	2
Лекційне заняття 3. Оптимізація податкових платежів підприємства	2
Лекційне заняття 4. Світовий досвід податкового планування та оптимізації податкових платежів	2
Лекційне заняття 5. Податкове планування податку на прибуток	2
Лекційне заняття 6. Податкове планування податку на додану вартість	2
Лекційне заняття 7. Податкове планування податку на доходи фізичних осіб та єдиного соціального внеску	2
Лекційне заняття 8. Податкове планування податку на доходи фізичних осіб та єдиного соціального внеску	2
Практичне заняття 1. Прогнозування і планування податкових надходжень	5
Практичне заняття 2. Податкове планування в системі управління суб'єктом господарської діяльності	5
Практичне заняття 3. Оптимізація податкових платежів підприємства	5
Практичне заняття 4. Світовий досвід податкового планування та оптимізації податкових платежів	7
Практичне заняття 5. Податкове планування податку на прибуток	5
Практичне заняття 6. Податкове планування податку на додану вартість	5
Практичне заняття 7. Податкове планування податку на доходи фізичних осіб та єдиного соціального внеску	7
Звіт за результатами власних наукових досліджень	10
Всього поточна складова оцінювання:	60
2. Підсумкова складова оцінювання	
2.1. Модульний контроль №1	20

2.2. Модульний контроль №2	20
Всього підсумкова складова оцінювання:	40
Разом:	100

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література:

1. Греца Я.В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування зарубіжний досвід та українська практика : монографія. Ужгород : ТОВ "РІК-У", 2020. 420 с.
2. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : постанова правління Пенсійного фонду України від 27.09.2010 № 21-5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15>.
3. Митний Кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
4. Осадча О.О. Податкове планування та податкова оптимізація в системі управління підприємством. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, вересень 2019. № 14(42). С. 125–130.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 03.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 344 с.

Допоміжна література:

1. Коровій В. В. Податкові надходження як складова доходів місцевих бюджетів. Бізнес Інформ, 2020. № 3. С. 328-336. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2020_3_43.
2. Красовський В. І. План BEPS як переломний момент міжнародної податкової співпраці: стан та перспективи втілення. Право та інноваційне суспільство, 2019. № 1. С. 37-42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pric_2019_1_7.
3. Макогон В. Д. Податкові надходження у системі формування дохідної частини бюджету. Економічний вісник університету, 2019. Вип. 41. С. 188-195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2019_41_24.

4. Мудрак Н. О. Стратегії міжнародних регуляторів у сфері детінізації офшорного бізнесу у контексті правил оподаткування контрольованих іноземних компаній. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка, 2019. Т. 24, Вип. 3. С. 13-20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2019_24_3_4.
5. Олейнікова Л. Г., Долженко І. І. Удосконалення податкового контролю в Україні на основі реалізації інструментів плану BEPS та автоматичного обміну інформацією. Наукові праці НДФІ, 2020. Вип. 3. С. 79-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npndfi_2020_3_6.
6. Полупан О. С. План BEPS: всесвітня протидія агресивному податковому плануванню. Реалізація плану у світі та в Україні. Журнал східноєвропейського права, 2018. № 51. С. 302-306. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jousepr_2018_51_44.
7. Ткачик Л. П., Бешко О. Я. Спрощена система оподаткування як інструмент агресивного податкового планування. Молодий вчений, 2018. № 2(2). С. 758-763. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_2\(2\)_75](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_2(2)_75).
8. Тютюник І. В., Кобушко Я. В. Інструменти мінімізації податкового навантаження економічними суб'єктами в Україні: порівняльний аналіз та ефекти від застосування. Економічний аналіз. Тернопіль, 2018. Том 28. № 4. С. 122-130.
9. Ховрак І. В., Вовк Д. О. Податкове планування в системі обліково-управлінського інформаційного простору. Облік і фінанси, 2020. № 4. С. 75-81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2020_4_13.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Верховна рада України (Законодавство України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Вісник. Офіційно про податки. Офіційне видання Державної податкової служби України. URL: <http://www.visnuk.com.ua/>.
3. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>.
4. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk> (дата звернення: 29.05.2023).
5. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <http://lib.nuwt.edu.ua/>.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, залучатись до виконання завдань наукової теми кафедри обліку і аудиту, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей та тез конференцій з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення та науковий досвід викладача курсу як науковця, виконавця дисертації на здобуття наукового ступеня «доктор економічних наук», інших наукових робіт, у якості наукового консультанта здобувачів при написанні дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Економічна компетентність, здатність до навчання, критичне мислення, робота в групі, креативність, вміння оцінювати ризики та приймати рішення, комплексне вирішення проблем та інші.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача вищої освіти на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Порядок здачі модульних контролів регулюється <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti/dokumenty>.

Також здобувачі можуть самостійно пройти на платформах Prometheus, Coursera та інших курси з питань методики та організації наукових досліджень, рекомендовано відвідування семінарів ресурсу «Clarivate Analytics українською», актуальна інформація щодо проведення яких є за посиланням https://discover.clarivate.com/ua_webinars. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи різні види роботи повинен дотримуватись академічної доброчесності.

1. Стаття 42. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

2. Стаття 1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Кодекс честі студентів НУВГ. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

4. Кодекс честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування. URL: <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/zarobighannja-korupciji/dokumenty>.

5. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>.

6. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>.

Вимоги до відвідування

Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувач може не відпрацьовувати пропущене заняття, проте бали за це заняття він не отримає. За бажанням здобувач може виконати та захистити завдання пропущеного заняття з поважної причини та отримати бали.

Відпрацювання аудиторних занять можуть бути здійснені впродовж 2-х тижнів (14 календарних днів), починаючи з моменту, коли студент має знову приступити до занять (завершилася дія відповідної поважної причини), але не пізніше дня початку залікового тижня у відповідному семестрі. Поважними причинами пропуску студентом аудиторних занять можуть бути хвороба, виклик до суду, правоохоронних органів чи до військового комісаріату; відрядження; сімейні обставини тощо, що мають бути підтверджені документально — лікарняний лист, медична довідка, повістка, тощо. Порядок відпрацювання пропущених занять визначає викладач. Результати оцінювання всіх складових поточного контролю фіксуються в електронному журналі обліку навчальної роботи студентів академічної групи.

Здобувач має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно опрацювати пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2061>.

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №595
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00